

Lektionsplanering: Karl X Gustav och Sveriges framväxt som stormakt

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Historia 1b

Tema: Karl X Gustav och Sveriges framväxt som stormakt

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll:

Lektionens fokus ligger på Karl X Gustavs regeringstid, hans strategi under krig, och hur hans beslut bidrog till att Sverige etablerades som en stormakt i Europa under 1600-talet.

Kunskapskrav:

Eleven kan redogöra för centrala historiska förhållanden och händelser i Sverige samt deras betydelse för samhällets utveckling och Sveriges roll i internationella relationer.

Lärarledda instruktioner

Introduktion till Karl X Gustav (10 min)

- Kort presentation av Karl X Gustavs bakgrund och kröning som kung av Sverige.
- Diskutera hans ambitioner och strategi som kung för att stärka Sveriges makt.
- Inledande insikter om Sveriges situation vid hans tillträde till tronen.

Karl X Gustavs krigföring (15 min)

- Genomgång av Karl X Gustavs strategiska krig, särskilt Kriget mot Polen och det andra danska kriget.

- Diskutera hans taktik och hur han använde både diplomati och militär styrka.
- Reflektioner kring hur dessa krig påverkade Sveriges internationella ställning.

Förhandlingsfärdigheter och freden i Köpenhamn (15 min)

- Analysera hur Karl X Gustav använde förhandlingar för att nå fred och stabilitet.
- Diskutera avslutningen av krigen och dess konsekvenser, inklusive freden i Köpenhamn 1660.
- Gruppdiskussion om skillnaderna mellan krig och fredsbyggande.

Avslutande reflektion (10 min)

- Sammanfatta lektionens centrala teman och diskussioner.
- Fråga till eleverna: Hur påverkade Karl X Gustavs beslut Sveriges framtid och säkerhet?
- Diskutera lärdomar om ledarskap i krig och fred.

Aktivitet:

Eleverna delas in i grupper för att skapa en affisch eller digital presentation som visar Karl X Gustavs viktigaste militära strategier och diplomatiska insatser. De ska diskutera vilka av hans beslut som ledde till Sveriges status som stormakt och förbereda sig för att presentera sitt arbete för klassen.

Exit-ticket:

1. Vad kännetecknade Karl X Gustavs krigsstrategi?
 - Svar: En kombination av snabbhet och taktisk flexibilitet samt Diplomatisk snille.
2. Vilka krig var centrala under Karl X Gustavs regeringstid?
 - Svar: Kriget mot Polen och det andra danska kriget.
3. Vad var betydelsen av freden i Köpenhamn för Sverige?
 - Svar: Den bekräftade Sveriges ställning som stormakt och säkerställde territorialvinster.
4. Hur påverkade Karl X Gustavs beslut Sveriges framtida diplomatiska relationer?
 - Svar: Hans framgångar bidrog till att etablera Sverige som en respekterad makt i Europa.

Tags: [Lektion](#)